

Stichting
Werkgroep Groenbeheer Nootdorp-Leidschendam
www.wgnl.nl

Proefproject scholeksterbalkons

Leidschendam-Voorburg-Stompwijk-Zoetermeer

Inhoudsopgave

Aanleiding	1
Extra aanpassingen.....	1
Locaties.....	1
Conclusie	3
Leermoment.....	3
Dankwoord.....	4

Foto bij de voorplaat: Gemaakt door de Weidewachters van bedrijf P & M Ammerlaan

Proefproject scholeksterbalkons
27 augustus 2023

Opsteller:
Ing. M.F.J. van de Reep
Weidevogelcoördinator WGNL
reepos@casema.nl

Aanleiding

Mede door de hoge jongenpredatie gaat het slecht met de scholeksters in Nederland. Via **De Groene Motor** (een organisatie die in de provincie Zuid-Holland vrijwilligerswerk ondersteunt <https://www.zelfdoeninz.nl/wat-we-doen/>) konden wij een aantal scholeksterbalkons [SB] bestellen om mee te doen aan een proef om scholeksters niet op de grond maar op een plateau in de polder te laten broeden.

Veel nesten van de scholekster vallen namelijk ten prooi aan grondpredatoren. Scholeksters gaan daarom steeds vaker in de stad op grinddaken broeden. Ook worden scholekster nesten aangetroffen in knotwilgen en op ingerotte dampalen.

Extra aanpassingen

Op onze visdiefvloten plaatsen we pvc-buizen met een diameter van Ø 12,5 cm en 40 cm lengte om luchtpredatie te voorkomen. Bij gevaar kruipen de jongen dan in de buis. Deze pvc buizen hebben we ook bij onze SB's toegepast. Bovendien hebben we een hemelwater-afvoerbuis van Ø 7 cm om de houten paal gedaan om het inklimmen door grondpredatoren te voorkomen.

De bakken zijn voorzien van een laag schelpen om de scholeksters de gelegenheid te geven een mooie broedkuil te maken.

Locaties

Dit jaar zijn we gestart met het plaatsen van twee SB's.

De eerste [locatie A] is geplaatst in de Drooggemaakte Grote Polder op de locatie waar het paar bij terugkomst uit de winterverblijf-plaatsen rust.

Coördinaten 52.085246 4.4457034.

Helaas zijn ze op enige afstand [zie blauwe markering op de schets hiernaast] gaan broeden. Het kuiltje in de schelpenbak is niet door de scholeksters gemaakt.

Het tweede SB [locatie B] is geplaatst in de Drooggemaakte Grote Polder Oost op coördinaten 52.0841661 4.4779306.

Het betreft hier een perceel waar vorig jaar mais heeft gestaan en waar dit jaar een scholeksterpaar is neergestreken. We hebben met het plaatsen van het SB gewacht tot er enig inzicht was in de locatie die de scholesters gekozen hadden. Op 8 april hebben we het SB geplaatst zie foto links.

Tot onze verbazing constateerde wij dat de scholeksters enkele dagen later op nog geen 20 meter afstand van het plateau zaten te broeden. Nader onderzoek wees uit dat ze op een verlaten kievitnest zaten te broeden waarvan een ei niet was uitgekomen.

Op 17 april hebben we het vrouwtje geringd met kleurringen met code BRG-B4Y0.

Op 3 mei kregen we een app van de agrariër die op het perceel er naast maaierwerkzaamheden aan het uitvoeren was. Vanaf de tractor had hij een foto gemaakt. Het beste bewijs dat de scholeksters interesse toonden in het SB. Zie foto links.

Op 12 mei vonden de weidewachters 2 eieren op het SB

Op 8 juni is het 1^e ei aangepikt

Op 9 juni is het eerste ei uitgekomen

Op 10 juni liggen er 4 mooie jonge scholeksters op het SB.

Op 12 juni is het SB verlaten er zijn geen jongen en ouders in de omgeving aanwezig. Het nest is dus gepreedeerd door een vliegende predator, soort onbekend.

Conclusie

De scholeksters zien het SB als geschikte broedplek. Grondpredatie wordt hiermee vermeden. De pvc buis heeft blijkbaar de jongen niet doen besluiten om daar bescherming in te zoeken. Of de scholeksters deze ervaring meenemen naar 2024 en weer op het SB zullen gaan broeden is een vraag die we volgend jaar hopen te achterhalen.

Leermoment

Van op het dak broedende scholeksters weten we dat ze op verschillende leeftijden het dak verlaten. Waardoor dit bepaald wordt is nog een open vraag. De jongste scholeksters doen dat al bij dag 10. Het ligt dus niet in de verwachting dat de jonge scholeksters bij dit proefproject het SB voor 12 juni hebben verlaten. Om dit en de predatie door vliegende rovers vast te stellen zullen we volgend jaar een camera bij het SB plaatsen.

Om de luchtpredatie tegen te gaan zijn er twee opties

- We plaatsen zodra de eerste eieren uitkomen een paraplu constructie boven het SB om de jongen aan het zich te onttrekken en enige zonbescherming te geven of vervangen bij het plaatsen van het SB de PVC buis voor een houten oplossing.
- We plaatsen de jongen direct na het uitkomen op een naburig graslandperceel aan de slootrand waar ze zich goed kunnen verstoppen. Dit komt ook overeen met de manier

waarop de jongen normaliter de eerste weken overleven. We hopen dat op deze manier ten minste een of twee jongen overleven.

Dankwoord

Met dank aan de agrariërs waar we de SB's mochten plaatsen en het oplettend oog van de weidewachters van de WGNL.